

Delphi

En ny, modern patentlag; verklighet redan 1 januari 2025?

Kristian Fredrikson / Counsel / Advokat, **Lisa Alneberg** / Senior Associate / Advokat,

En ny, modern patentlag; verklighet redan 1 januari 2025?

Kristian Fredrikson / Counsel / Advokat, Lisa Alneberg / Senior Associate / Advokat,

Den 11 april överlämnade regeringen en remiss till Lagrådet.¹ I lagrådsremissen föreslås att den nuvarande patentlagen (1967:837) som kom för snart 60 år sedan ska ersättas av en ny modernare version, anpassad efter den europeiska patentkonventionen ("EPC") och avtalet om en enhetlig patentdomstol ("Domstolsavtalet"). Den nya patentlagen föreslås träda i kraft redan den 1 januari 2025.

En modern patentlag anpassad efter internationellt samarbete

Att patent är viktiga för innovation är ett faktum. För att skydda både ekonomiska och samhällsnyttiga värden som ligger i innovationer och uppfinningar är det viktigt att det finns ett välfungerande patentsystem. Någon samlad översyn av patentlagen har inte gjorts sedan dess ikraftträdande. Den har dock uppdaterats löpande med hänsyn till samhällsutvecklingen och det internationella samarbetet. Enskilda bestämmelser har lagts till i den ursprungliga dispositionen och nya kapitel har lagts till – antingen mitt i lagen eller i slutet. Det finns därför enligt regeringen "ett stort behov av att modernisera patentlagstiftningen så att överskådligheten förbättras och det blir lättare att förstå och tillämpa lagen"².

1. Lagrådsremiss: Ny patentlag (15 april 2024).

2. Lagrådsremiss: Ny patentlag (15 april 2024), s. 78.

Det nya lagförslaget innehåller en omfattande språklig och redaktionell modernisering. Samtliga bestämmelser har setts över för att lagen ska bli tydligare och lättare att tillämpa. Dispositionen överensstämmer dock till stor del med den nuvarande patentlagen.

Utgångspunkten för den nya lagen är att den ska anpassas ytterligare till EPC och Domstolsavtalet. Att EPC har stor betydelse för den svenska patenträtten har stått klart sedan lång tid tillbaka. Svenska domstolar ska beakta det europeiska patentverkets ("EPO") praxis inom ramen för rättstillämpningen och Högsta domstolen har slagit fast att uttalanden i förarbeten som strider mot tolkningsprotokollet till artikel 69 i EPC inte kan tillmätas någon betydelse. Om strukturen i patentlagen, och i vissa fall även det materiella innehållet, skiljer sig från EPC försvåras en rättstillämpning som ligger i linje med EPO:s praxis. Det är därför eftersträvarsvärt att minska sådana skillnader.

Sedan den 1 juni 2023 finns möjlighet att få ett enhetligt patentskydd i delar av EU och en enhetlig patentdomstol för att avgöra frågor om det enhetliga patentskyddet. Det enhetliga patentsystemet har sin grund i två EU-förordningar³ medan domstolen har inrättats genom

3. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1257/2012 av den 17 december 2012 om genomförande av ett fördjupat samarbete

Domstolsavtalet, ett mellanstatligt avtal. Domstolsavtalet innehåller behörighetsregler och förfaranderegler men även en del materiella regler om ensamrättens omfattning och begränsningar i patentskyddet. Det är därför önskvärt att anpassa patentlagen även efter Domstolsavtalet.

Materiella nyheter

Det patenterbara området och patenterbarhet

I förslaget till ny patentlag framhålls att patent kan beviljas på uppfinningar inom alla teknikområden. Kraven för patenterbarhet – att uppfinningen är ny, har uppfinningshöjd och är industriellt tillämpbar – skiljer sig inte i sak från tidigare, men de formuleras tydligare och begreppen "nyhet", "uppfinningshöjd", "känd teknik" och "industriell tillämpbarhet" definieras uttryckligen. Begreppen är vedertagna inom patenträtten och vi anser att det är både rimligt och välkommet att de definieras. Framför allt användningen av "uppfinningshöjd" är välkommet. Samtidigt medför de nya definitionerna ett visst behov av tolkning, och möjligen kan framför allt definitionen av "industriell tillämpbarhet" vålla visst arbete innan den satt sig.

Ensamrätten

Ensamrätten som ett patent ger patenthavaren innebär att andra är förhindrade att utnyttja uppfinningen under tiden patentet är giltigt. Patenthavarens rätt att själv utnyttja uppfinningen är dock inte ovillkorlig. Det kan finnas begränsningar i andra lagar som gör att denna är förhindrad att utnyttja sin uppfinning och det finns undantag från ensamrätten.

I förslaget till ny patentlagen införs två nya undantag från ensamrätten, ett för växtförädling och ett för datorprogram. Växtförädlarundantaget innebär att man får lov att använda biologiskt material i syfte att odla fram, upptäcka eller utveckla nya växtsorter – även om det biologiska materialet skulle vara skyddat av ett patent.

för att skapa ett enhetligt patentskydd och Rådets förordning (EU) nr 1260/2012 av den 17 december 2012 om genomförande av ett fördjupat samarbete för att skapa ett enhetligt patentskydd när det gäller tillämpliga översättningsarrangemang.

Undantaget för datorprogram innebär att viss användning av datorprogram är tillåten även om datorprogrammet är skyddat av patent. Vilka typer av förfoganden som är tillåtna framgår av 26 g och 26 h §§ i upphovsrättslagen. Det är t.ex. tillåtet att framställa exemplar av programmet och göra sådana ändringar som är nödvändiga för att programmet ska kunna användas för dess avsedda ändamål. Det är också tillåtet att återge eller översätta kod om det krävs för att få den information som är nödvändig för att uppnå samverkansförmåga mellan programmet och ett annat program.

Ensamrätten begränsas också något genom att kravet på insikt hos utnyttjaren sätts högre än tidigare för att utbudande av ett patentskyddat förfarande för användning i Sverige och s.k. indirekta utnyttjanden (erbjudande eller tillhandahållande av ett medel för att utöva uppfinningen i Sverige till någon som inte har rätt att utnyttja uppfinningen) ska göra intrång i ensamrätten. I den nuvarande lagen krävs bara att den som utnyttjar uppfinningen eller erbjuder/tillhandahåller ett medel för att utöva uppfinningen "vet eller det med hänsyn till omständigheterna är uppenbart" att förfarandet inte får användas utan patenthavarens samtycke respektive att medlen är lämpade och avsedda att användas vid utövande av uppfinningen. Enligt förslaget ska istället krävas att den som vidtar åtgärden "känner till eller borde ha känt till", vilket medför ett något större ansvar för den som vidtar åtgärden att undersöka om användningen är tillåten eller inte.

En ny konsumtionsbestämmelse medför dock en viss förstärkning av ensamrätten. Konsumtion innebär att den ensamrätt som ett patent ger inte längre kan hävdas (den är "konsumerad") för en produkt som förts ut på marknaden inom EES av patenthavaren eller med dennas samtycke. I princip kan den patentskyddade produkten då utnyttjas och säljas vidare utan att patenthavaren kan hindra det. I förslaget till ny patentlag införs en bestämmelse om att patenthavaren i vissa fall kan ha berättigade skäl att motsätta sig ytterligare kommersialisering av en produkt där ensamrätten annars skulle varit konsumerad.

Förfarandet hos Patent- och registreringsverket ("PRV")

Regeringen vill förenkla handläggningen av patent hos PRV och anser att "patentlagen ska präglas av en enkelhet, flexibilitet och tydlighet"⁴. I det syftet vill regeringen förenkla regler som är svårtillämpade, vållar onödig administration eller kostnader för PRV.

För att underlätta handläggningen hos PRV anpassas den nya patentlagens bestämmelser om en patentansökans innehåll till motsvarande regler i EPC. Ansökans olika delar definieras tydligare, ritningarna ska anses utgöra en självständig del av patentansökan, kravet på tydlighet ska utökas till att omfatta hela patentansökan (inte bara beskrivningen) och ett krav på att patentansökan ska vara fullständig förs in.

Därutöver justeras en rad andra bestämmelser som berör PRV:s handläggning av patent, t.ex.:

- flyttas reglerna om delning av en patentansökan från patentkungörelsen till patentlagen,
- införs en bestämmelse om att en invändning mot ett meddelat patent kan prövas även om patentet har upphört att gälla till följd av ett avstående eller obetalda årsavgifter,
- kompletteras bestämmelserna om upprätthållande av ett patent i ändrad lydelse så att det framgår uttryckligen att ändringarna inte får medföra att patentskyddet utvidgas och att även de ändrade patentkraven ska vara tydliga, koncisa och ha stöd i beskrivningen, och
- anpassas förutsättningarna för patentbegränsning efter EPC.

Korrigeringsåtgärder

Den som har lidit patentintrång har enligt nu gällande patentlag möjlighet att begära att ett patentskyddat alster som har tillverkats "utan patenthavarens lov" ska återkallas från marknaden, ändras, sättas i förvar för återstoden av patenttiden eller förstöras eller att någon

4. Lagrådsremiss: Ny patentlag (15 april 2024), s. 92.

annan åtgärd ska vidtas med det.⁵ Bestämmelsen har sitt ursprung i det civilrättsliga sanktionsdirektivet.⁶ Bestämmelsen ändras i den nya patentlagen på så sätt att den istället tar sikte på "en produkt som intrånget gäller". Ändringen har sin grund i Patent- och marknadsöverdomstolens dom den 18 december 2020 i mål nr PMT 8135–19 där domstolen uttalade att det finns en diskrepans mellan ordalydelsen i sanktionsdirektivet och patentlagen, och kom fram till att en begäran om korrigeringsåtgärd inte kunde bifallas eftersom det rörde sig om en produkt som visserligen konstaterats göra intrång i ett patent och olovligen förts in i Sverige, men inte olovligen *tillverkats* i Sverige. Genom ändringen kommer bestämmelsen i den nya patentlagen närmare ordalydelsen i sanktionsdirektivet och andra immaterialrättsliga lagar. Det blir således genom ändringen den egendom som det konstaterade intrånget gäller som kan bli föremål för korrigeringsåtgärder istället för egendom som kan knytas till en viss intrångsgörande handling, nämligen olovlig tillverkning.

Utblick

Lagstiftningsarbetet med en ny modern patentlag anpassad efter internationellt samarbete inleddes redan år 2012. Det har innefattat bl.a.⁷ två statliga utredningar från 2013 respektive 2015, tre lagrådsremisser från 2014, 2016 respektive 2024 samt två propositioner från 2014 respektive 2016. Den senaste remissrundan genomfördes i slutet av 2023 och avsåg vissa ytterligare frågor som remissinstanserna inte yttrat sig över tidigare, bl.a. frågan om korrigeringsåtgärder. Merparten av de ändringar som har föreslagits har dock remitterats i samband med tidigare genomföra utredningar och propositioner. Eftersom lagrådsremissen kom nyligen

5. Patentlag (1967:159), 59 §.

6. Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/48/EG av den 29 april 2004 om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter.

7. SOU 2013:48: *Patentlagen och det enhetliga europeiska patent-systemet*, SOU 2015:41: *Ny patentlag*, Lagrådsremiss: *Ett enhetligt patentskydd i EU* (30 januari 2014), Lagrådsremiss: *Ökad rättssäkerhet i det enhetliga patentsystemet* (11 februari 2016), Lagrådsremiss: *Ny patentlag* (15 april 2024), Prop. 2013/14:89: *Ett enhetligt patentskydd i EU*, Prop. 2015/16:124: *Ökad rättssäkerhet i det enhetliga patentsystemet*.

har vi inte undersökt i vilken utsträckning den skiljer sig från tidigare utredningar och propositioner. Vi ser dock en viss risk med att merparten av de frågor som behandlas i förarbetena har beretts långt tillbaka i tiden. Propositionerna är åtta respektive tio år gamla och det kan därför finnas en risk för att remissvaren är utdaterade och att delar av förslaget inte är så anpassat efter nutiden som det hade kunnat vara. I det stora hela är vi dock mycket positiva till att äntligen få en ny, modern patentlag och ser fram emot att följa beslutsprocessen fram till ikraftträdande.

För mer information om lagstiftningsprocessen, se [här](#).

Kontakt:

Kristian Fredrikson / Counsel / Advokat
+46 (0) 707 71 05 38
kristian.fredrikson@delphi.se

Lisa Alneberg / Senior Associate / Advokat
+46 (0) 767 72 00 91
lisa.alneberg@delphi.se